

Správa o výsledku kontroly č. HK/2/2021 - čiastkové výsledky č. 1

Pre: Mestské zastupiteľstvo v Moldave nad Bodvou

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o obecnom zriadení“), podľa ktorého hlavný kontrolór predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí, predkladám mestskému zastupiteľstvu v Moldave nad Bodvou (ďalej aj ako „MsZ“) správu o čiastkovom výsledku kontroly.

V zmysle ustanovenia § 18d ods. 2 písm. b) zákona o obecnom zriadení kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra podliehajú aj rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené obcou.

Kontrola nebola zaradená do plánu kontroly hlavného kontrolóra na I. polrok 2021.

Podnet pre výkon kontroly: o vykonanie tejto kontroly požiadal hlavného kontrolóra v zmysle ustanovení § 18f ods. 1 písm. h) zákona o obecnom zriadení primátor mesta. Žiadosť bola doručená kontrolórovi dňa 15.02.2021.

Číslo kontroly: HK/2/2021

Predkladateľ správy:

Mgr. PhDr. Rastislav Král, PhD., hlavný kontrolór mesta

Povinná osoba (kontrolovaný subjekt):

Základná umelecká škola Moldava nad Bodvou, Hlavná 67, 045 01 Moldava nad Bodvou

Cieľ kontroly : Cieľom kontroly je:

1. kontrola dodržiavania zákonnosti v rámci pracovno-právnej agendy ZUŠ Moldava nad Bodvou
2. kontrola zákonnosti a efektívnosti zabezpečenia vzdelávacieho procesu a kontrola efektívnosti členenia tried v nadväznosti na pomer skupinového a individuálneho vyučovania žiakov školy.

Kontrolovaným obdobím boli prioritne školské roky 2019/2020 a 2020/2021. Ak boli analýzou a kontrolou podkladov zistené nedostatky týkajúce sa obdobia mimo týchto školských rokov, boli aj tieto nedostatky v kontrolných zisťeniach zaznamenané.

Keďže dosiahnutie cieľa kontroly vyžaduje preštudovanie a analýzu množstva podkladov a dokumentácie, kontrola bola rozdelená do dvoch parciálnych častí. Prvá z nich bola úspešne ukončená a výsledky sú predkladané mestskému zastupiteľstvu.

- V prvej časti kontroly bolo kontrolované dodržiavanie zákonnosti v rámci pracovno-právnej agendy ZUŠ Moldava nad Bodvou pri vedení zamestnaneckých spisov, najmä aktuálnosť a náležitosti pracovných zmlúv zamestnancov ZUŠ.

Termín realizácie prvej časti kontroly: 22.2.2021 – 9.4.2021

Povinnému subjektu bol doručený návrh čiastkovej správy z kontroly č. HK/2/2021 dňa 24.3.2021. Povinný subjekt (ZUŠ Moldava) podal v stanovenej lehote k návrhu správy námietky, ktoré boli kontrolórom vyhodnotené. Čiastková správa z kontroly bola doručená povinnému subjektu dňa 9.4.2021 (27 strán A4), čím sa ukončila kontrola jednej ucelenej časti v rámci stanoveného cieľa kontroly.

Pri kontrole bola poskytovaná súčinnosť poverenej riaditeľky p. Kaputovej Dis. Art. a hospodárky ZUŠ, čo napomohlo k plynulému výkonu kontroly.

Výsledky kontroly – čiastkové výsledky kontroly č. 1:

V kontexte kontroly č. HK/2/2021 sa žiada uviesť aj tú skutočnosť, že v dňoch od 14.10.2020 do 18.12.2020 prebehla na ZUŠ aj vnútorná kontrola iniciovaná zo strany zriaďovateľa ZUŠ, t.j. mesta Moldava nad Bodvou. Aj na základe kontrolných zistení pracovníkom mestského úradu ZUŠ pristúpila ešte v čase pred výkonom kontroly realizovanej hlavným kontrolórom k opatreniam smerujúcim k odstraňovaniu a eliminácii zistených nedostatkov.

Poznávame, že kontrola hlavného kontrola bola vykonaná neustranne a nezávisle od priebehu i výsledkov kontroly, ktorú realizovalo mesto Moldava nad Bodvou ako zriaďovateľ ZUŠ.

Pri kontrole dodržiavania zákonnosti v rámci pracovno-právnej agendy v rámci ZUŠ boli kontrované osobné spisy zamestnancov a podklady, ktoré tieto spisy obsahujú (pracovné zmluvy, oznámenia o výške a zložení funkčného platu, podklady preukazujúce započítateľnú prax, podklady o absolvovanom doplnkovom vzdelávaní učiteľov atď.).

Spisová agenda osobných spisov zamestnancov ZUŠ je vedená prehľadne, systematicky, je uchovávaná v primeranej kvalite umožňujúcej jej bezproblémové preštudovanie.

Zistené nedostatky:

1. V pracovných zmluvách 11 zamestnancov absentovali podmienky podľa § 43 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z.z. zákonníka práce (ďalšie pracovné podmienky, a to výplatné termíny, pracovný čas, výmera dovolenky a dĺžka výpovednej doby). V spisoch sa nenachádzali podklady preukazujúce, že zamestnávateľ v zmysle § 44 ods. 1 zákonníka práce do jedného mesiaca od vzniku pracovného pomeru vyhotovil zamestnancovi písomné oznámenie obsahujúce tieto podmienky. Aj na základe podnetu plynúceho z kontroly zriaďovateľa boli ku dňu 1.10.2020 uzatvorené medzi ZUŠ a zamestnancami dodatky k pracovným zmluvám, v ktorých sa dojednali a špecifikovali tieto podmienky.
2. V pracovných zmluvách 2 zamestnancov nebola uvedená (dohodnutá) skutočnosť, že išlo o úväzok na skrátený pracovný čas. Túto skutočnosť bolo možné odvodzovať z dokumentov určujúcich výšku a zloženie funkčného platu, ktorý bol následne zamestnancovi vyplácaný. Podľa ustanovení § 49 ods. 1 zákonníka práce „Zamestnávateľ môže so zamestnancom dohodnúť v pracovnej zmluve kratší pracovný čas, ako je ustanovený týždenný pracovný čas.“
3. V spisoch u 3 zamestnancov absentujú podklady, preukazujúce a podporujúce rozhodnutie riaditeľa ZUŠ o zodpovedajúcom určení doby započítanej praxe pre jednotlivého zamestnanca (najmä pri prvom nástupe do pracovného pomeru na ZUŠ). Tento ukazovateľ je jeden z kľúčových pre určovanie celkovej výšky platu pedagogického zamestnanca, kde počet rokov započítanej praxe je primárnym podkladom pre účely zvýšenia platovej tarify a teda tým aj celkového funkčného platu zamestnanca.
4. Nesprávne určovanie súm príplatkov pre zamestnancov v šk. rokoch 2019/2020 a 2020/2021 – určenie nižších súm príplatkov ako zamestnancom podľa zákona č.

553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v platnom znení patrili:

- a. u 5 zamestnancov bol nezákonne krátený(znížený) príplatok za výkon špecializovanej činnosti (činnosť triedneho učiteľa) podľa toho, aký bol rozsah úväzku. Pri úväzok na kratší pracovný čas bol pomerne krátený aj príplatok za triednictvo – takéto riešenie však zákon nepripúšťa. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 553/2003 Z.z. *„Tarifný plat, osobný plat, zvýšenie tarifného platu a príplatky určené mesačnou sumou sa zamestnancovi poskytujú za prácu vykonávanú v rozsahu ustanoveného pracovného času. Ak sa zamestnávateľ dohodne so zamestnancom na kratšom pracovnom čase, peňažné plnenia mu patria v pomernej výške zodpovedajúcej dĺžke dohodnutého pracovného času okrem príplatku podľa § 13b ods.1.(pozn. príplatok za výkon špecializovanej činnosti (činnosť triedneho učiteľa))“*. V čase kontroly bol už nedostatok odstránený vyhotovením nových oznámení o výške a zložení funkčného platu.
 - b. u 1 zamestnanca bol nezákonne krátený príplatok za výkon špecializovanej činnosti (činnosť triedneho učiteľa) pre nesprávne zaokrúhlenie desiatinného čísla (priznaných 42 eur, namiesto 42,50 eur/mesačne).
5. Nesprávne určená výška platu 1 zamestnanca – nesprávne mu bola určená súčasť tarifného platu, tzv. „zvýšenie platovej tarify“, keďže mu bolo priznávaných menej rokov započítanej odbornej praxe ako reálne zamestnanec dosahoval. Bol mu vyplácaný plat v nižšej sume ako mu v zmysle platnej legislatívy patril. V čase kontroly bol už nedostatok odstránený vyhotovením novým oznámením o výške a zložení funkčného platu pre tohto zamestnanca.
6. Pri kontrole určovania výšky plátov zamestnancov a pri ich vyplácaní bolo identifikované u 3 zamestnancov porušenie finančnej disciplíny podľa ustanovení § 31 ods. 1 písm. b) zákona 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. V zmysle tohto ustanovenia *„porušením finančnej disciplíny je poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov“*. V uvádzaných prípadoch boli zamestnancom určené výšky plátov vo vyššom rozsahu ako im v zmysle zákona patrili. Išlo o situácie:
- a. Priznanie a vyplácanie príplatku za profesijný rozvoj zamestnancovi v období od 1.10.2020 do 31.12.2020 v neoprávnenej výške. Týmto konaním bolo neoprávnene vyplatených 73,95 eur plus odvody zamestnávateľa vypočítané z tejto sumy a zaplatené do Sociálnej poisťovne a zdravotnej poisťovne.
 - b. Priznanie a vyplácanie príplatku za profesijný rozvoj zamestnancovi v období od 1.1.2020 do 30.9.2020 v neoprávnenej výške. Týmto konaním bolo neoprávnene vyplatených 4,35 eur plus odvody zamestnávateľa vypočítané z tejto sumy a zaplatené do Sociálnej poisťovne a zdravotnej poisťovne.
 - c. Zamestnancovi boli pri určovaní platu v rámci pracovných zmlúv uzatváraných na 10 mesiacov (na jeden školský rok) zmätočne uvádzané a uznávané doby započítanej praxe. Výsledkom boli nesprávne určované súčasti funkčného platu (zvýšenie platovej tarify) v štyroch oznámeniach o výške a zložení funkčného platu. A to k jednotlivým termínom, ktorých sa zvyšovanie plátov týkalo. Na základe toho bol zamestnancovi neoprávnene vyplácaný vyšší plat ako mu v zmysle zákona patril. Takýmto konaním bolo neoprávnene zamestnancovi vyplatených celkovo 221,54 eur plus odvody zamestnávateľa vypočítané z tejto sumy a zaplatené do Sociálnej poisťovne a zdravotnej poisťovne.

7. Nedostatočne alebo nesprávne vykonávaná základná finančná kontrola v zmysle zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite. Žiaden z dodatkov k pracovným zmluvám z 1.10.2020 neprešiel základnou finančnou kontrolou. Pri dvoch iných finančných operáciách bola základná finančná kontrola vykonaná nepresne alebo neúplne.
8. Štatutárny zástupca ZUŠ podpísal sám sebe (aj na strane zamestnanca aj na strane zamestnávateľa) dodatok ku pracovnej zmluve, čo zákon neumožňuje. V zmysle ustanovení § 7 ods. 3 zákonníka práce „*So zamestnancom, ktorý je aj štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, dohodne podmienky podľa § 43 ods. 1 (zákonníka práce pozn.) v pracovnej zmluve orgán alebo právnická osoba, ktorá ho ako štatutárny orgán ustanovila.*“ Nie je preto možné, aby si štatutár sám pre seba upravoval podmienky pracovnej zmluvy. Na strane zamestnávateľa musí dodatok k pracovnej zmluve pre štatutára ZUŠ podpisovať primátor mesta (rovnako, ako napr. určuje primátor štatutárovi ZUŠ plat a jeho zloženie).
9. Niektorí zamestnanci mali na ZUŠ uzatvorených viacero pracovných pomerov. Išlo o zmluvy v rôznych časových obdobiach, ktoré sa časovo neprekrývali. Problémy sa vyskytujú pri súčasne prijímaných dodatkoch k pracovným zmluvám, kedy aktuálne dodatky odkazujú na už ukončené pracovné zmluvy a nie na zmluvy aktuálne existujúce. Nesprávne dodatky zmlúv takto nevyvolávajú zamýšľané právne účinky (ide o situáciu pri 3 zamestnancoch).
10. Nedostatky formálneho charakteru, ktoré ale môžu mať vplyv a dopad na pracovno-právne vzťahy:
 - a. V oznámeniach o výške a zložení funkčného platu vydaných po 1.9.2019 sa odkazuje na neaktuálny zákon, ktorý by mal byť východiskom pre zostavenie takéhoto oznámenia.
 - b. Pracovná zmluva podpísaná v neskorší dátum ako bol stanovený nástup do pracovného pomeru (podpis 2.9.2015, nástup do pracovného pomeru 1.9.2015).
 - c. V spise sa nachádzajú dve originálne a podpísané vyhotovenia pracovnej zmluvy. Zmluva samotná predpokladá vyhotovenie práve 2 exemplárov. Podľa poslednej vety zmluvy jeden z originálov mal dostať zamestnanec. Rovnako aj podľa § 42 ods. 1 zákonníka práce „*Jedno písomné vyhotovenie pracovnej zmluvy je zamestnávateľ povinný vydať zamestnancovi.*“
 - d. V oznámeniach o výške a zložení funkčného platu nesprávne zaradenie zamestnanca do kariérového stupňa (1x) alebo zaradenie nekorešpondujúce so zákonnými možnosťami zaradenia (1x) (tieto pochybenia nemali vplyv na výšku a vyplácanie platu zamestnancovi)
 - e. V pracovnej zmluve sa nachádza dojednanie o kratšom pracovnom čase (rozsah 78%) a v oznámení o výške a zložení funkčného platu je uvedený rozsah úväzku 100%. (reálne vyplácaný bol plat zodpovedajúci úväzku 78%).
 - f. V osobnom spise doložená nepodpísaná verzia žiadosti o prijatie do zamestnania. Podpísaný originál chýba.
 - g. V spisoch sa nachádzajú nedatované (časovo nevymedzené) pracovné náplne zamestnancov. To spôsobuje problémy v dvoch rovinách. Po prvé, že nemožno určiť obdobie jej aplikovania v situácii, keď sa v spisoch nachádzajú aj viaceré pracovné zmluvy zamestnanca pre rôzne časové obdobia (nemožno priradiť pracovnú náplň ku konkrétnej pracovnej zmluve). Druhou identifikovanou situáciou je, kedy sú v spise zamestnanca aj ďalšie jeho pracovné náplne datované v rôznych iných obdobiach trvania jedného pracovného pomeru. Zaznamenávame to v spisoch u 4 zamestnancov.
 - h. Formálne nesprávne ukončený pracovný pomer – chýba písomná dohoda medzi zamestnávateľom a zamestnancom o skončení pracovného pomeru (§60 ods. 2 zákonníka práce). K dispozícii v spise je žiadosť o skončenie pracovného pomeru a oznámenie ZUŠ o skončení pracovného pomeru dohodou.

- i. V spise sa nachádzali dve oznámenia o výške a zložení funkčného platu, ktoré určovali plat zamestnancovi od rovnakého termínu ale v rozdielnej výške. Nie je jasné, ktoré oznámenie je aktuálne a platné. Určiť to bolo možné až po kontrole reálne vyplácanej výšky platu.
- j. U dlhodobého zamestnaného zamestnanca sa v spise nenachádzajú oznámenia o výške a zložení funkčného platu za roky 2011-2014. T.j. nie je preukázané, že zamestnávateľ písomne oznámil výšku a zloženie funkčného platu zamestnancovi. Zároveň v spise neevidujeme skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že pracovný pomer by v rokoch 2011-2014 netrval. V zmysle § 4 ods. 7 zákona 553/2003 Z.z o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v platnom znení *„zamestnávateľ je povinný písomne oznámiť zamestnancovi výšku a zloženie funkčného platu pri uzatvorení pracovnej zmluvy, pri zmene druhu práce alebo pri úprave funkčného platu.“*

Povinnej osobe boli v rámci čiastkovej správy z kontroly stanovené opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku a na zamedzenie vzniku rovnakých alebo obdobných nedostatkov v budúcnosti. Zároveň boli v čiastkovej správe spísané odporúčania pre odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku ako aj poskytnuté odkazy na ďalší postup povinnej osoby pre splnenie si jej zákonných povinností.

Táto správa je spracovaná na 5 stranách.

V Moldave nad Bodvou, 14.4.2021

.....
Mgr. PhDr. Rastislav Král, PhD.
hlavný kontrolór mesta